

Шуліка Л. В. Упровадження телекомунікаційних проєктів з української мови за професійним спрямуванням у практику сучасного вищого навчального закладу / Л. В. Шуліка // Інформаційні технології в наукових дослідженнях і навчальному процесі: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 90-річчю Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (16–18 листопада 2011 р.). – Луганськ, 2011. – С. 167–170.

У статті розглянуто упровадження телекомунікаційних проєктів з української мови за професійним спрямуванням у практику сучасного вищого навчального закладу.

Ключові слова: телекомунікаційні проєкти, українська мова за професійним спрямуванням, Intel.

УДК 811.161.2

Л. В. Шуліка

УПРОВАДЖЕННЯ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ПРАКТИКУ СУЧАСНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Зміни в сучасній освіті спрямовані на подолання репродуктивності у навчанні, збільшення ролі самостійності його отримання, орієнтування на загальний розвиток особистості, її вміння орієнтуватись у світі сучасних комунікацій. Ці завдання якнайкраще виконуються запровадженням у навчальний процес проєктних технологій, які самі по собі не є чимось особливо новим для педагогіки. Нині цей метод набуває популярності та нової якості у зв'язку з активним запровадженням сучасних інформаційно-телекомунікаційних технологій. Огляд педагогічної преси дозволяє зробити висновок про активне зацікавлення як самим методом (В. Афанасьєв, І. Жуковський, З. Таран та ін.), так і його можливостями у поєднанні з телекомунікаційними засобами (Н. П. Дементієвська, Н. В. Морзе,

О. С. Полат, О. О. Косогорова). Телекомунікаційні навчальні проекти можуть використовуватись як у шкільній практиці, так і особливо в практиці вищого навчального закладу, оскільки саме тут надзвичайно важливою є інтеграція навчальної та наукової діяльності. «Навчальний телекомунікаційний проект – це спільна навчально-пізнавальна творча або ігрова діяльність учнів-партнерів, організована на основі комп'ютерної телекомунікації, яка має спільну мету – дослідження деякої проблеми, узгоджені методи, способи діяльності, направлена на досягнення спільного результату діяльності. Специфіка телекомунікаційних проектів полягає передусім в тому, що вони за своєю суттю завжди міжпредметні» [2, 13]. Майбутні фахівці, особливо якщо вони – майбутні педагоги, отримують таким чином не лише фахові знання, а й потрібні вміння: вдосконалення комунікаційних навичок, вміння працювати у світовій мережі, навички співпраці в колективній діяльності, розширене уявлення про світові зв'язки. Особливо важливим є використання телекомунікаційних проектів з предметів філологічного циклу, оскільки сама форма роботи уже спрямована на комунікацію – спілкування. «Дитина може розвивати свої потенційні здібності, природні задатки тільки при умові, що вона буде мати можливість працювати в різних режимах, але з пріоритетним акцентом на індивідуальній самостійній діяльності; володіння мистецтвом комунікації, яке передбачає вміння організувати і вести дискусії, не нав'язуючи свою точку зору, не далячи на аудиторію своїми авторитетом» [2, 14]. Застосування такого виду навчальної діяльності з української мови за професійним спрямуванням у вищому навчальному закладі може бути чудовим доповненням до традиційного способу отримання знань, а то і стати підґрунтям для усвідомлення ролі мовної комунікації в житті конкретної людини та суспільства.

Телекомунікаційні проекти з мови – явище особливе. Підготовка за навчально-науковим проектом дозволяє об'єднати теоретичний і методологічний рівні вивчення дисципліни, студенти вчаться розв'язувати проблеми у реальних умовах, викладати свої думки, шукати й аналізувати

інформацію, знаходити й розширювати коло спілкування з професійною метою, представляти результати досліджень, здійснювати моніторинг, проводити соціологічні опитування тощо.

Телекомунікаційний проект дає багате поле для використання творчих можливостей студентів і педагогів, усвідомлення теоретичних положень у реальному їх застосуванні, врешті-решт, такий проект навчає студентів діяльності. Прикладом проекту з професійним спрямуванням є телекомунікаційний проект «Мова і нація».

Навчальний проект був створений як інтегрований і передбачав застосування знань з української мови, методики викладання української мови, історії України, української мови за професійним спрямуванням. Сучасне молоде покоління має розуміти роль мови у формування народу, уміти зберігати її в літературному варіанті, вивчати її як суспільне явище та передавати своїм нащадкам як частину світової й національної культур. Найкраще виконати поставлені завдання можна було саме через роботу студентів над завданнями телекомунікаційного проекту. Для зацікавлення учасників викладачем на початку проекту була запропонована мультимедійна лекція з теми «Спочатку було слово», показані викладацькі та студентські проекти за програмою Intel. Навчання для майбутнього.

Протягом роботи над проектом студенти навчилися брати відеоінтерв'ю, готуватись до суспільно відкритого спілкування, виробили навички мовленнєвого етикету при спілкуванні у соціальних мережах, а найголовніше – познайомились із студентами різних регіонів у країні та представниками української діаспори в Італії.

Головним результатом проекту стало ініціювання і проведення міського Дня рідної мови в коледжі, у ході якого студенти не лише глибоко розкрили зазначені питання, а й розповіли про знайомство і спілкування з італійською журналісткою Маріанною Сороневич, провели спілкування online з українським студентом, який навчається в Салезіанському університеті (Рим, Ватикан, Італія) на факультеті телекомунікацій Михайлом Думінським.

Цікавими для студентів стали нові можливості використання ІКТ – вони не тільки розробляли вже відомі їм засоби демонстрації матеріалів (презентація, буклет, Web-сайт, відеоматеріали), а й створили у програмі Photoshop макети стендів до музею українознавства, з'ясували, як можна використати можливості програми Skype у навчальних цілях.

У результаті роботи над проектом студенти не просто опанували знання з теми «Розвиток української мови та її функціонування в умовах двомовності та багатомовності», а й упевнилися в тому, що збереження і вивчення рідної мови почесна й актуальна для молоді сьогодення справа.

Отже, сучасний телекомунікаційний проект з мови – це засіб покращення рівня мовленнєвої комунікації молодої людини, можливість активного засвоєння знань та вироблення необхідних мовленнєвих і професійних умінь та навичок. «Робота в телекомунікаційних проектах спонукає учнів працювати над розвитком власної моралі, інтелекту, культурного рівня, вчитись самостійно здобувати нові знання і набувати вміння поряд з умінням реагувати на швидкозмінні умови навколишнього світу» [1, 1].

Література

1. Аносова А. В. Використання методу телекомунікаційних проектів у вихованні соціально активної особистості в умовах позашкільного навчального закладу. На сайті: <http://www.narodnaosvita.kiev.ua>
2. Дементієвська Н. П., Морзе Н. В. Телекомунікаційні проекти. Стан та перспективи // Комп'ютер в школі та сім'ї. 1999. – №4. – С. 12–19.
3. Інтел®. Навчання для майбутнього. – К.: Видавнича група ВНУ, 2004. – 416 с.
4. Жаровська Н. В., Муляр Т. В. Метод проектів на уроках української мови та літератури. – Тернопіль – Харків: Ранок, 2010. – 144 с.
5. Косогорова О. О. Метод проектів. – Х.: Ранок, 2010. – 144 с.
6. Полат Е. С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования. – М.: Академия, 2001. – 272 с.